

betragtes som endnu mere upartiske og dog samstemmende Vidnesbyrd i Sagen.

Bed Spørgsmaalet om Forslagets Fremme tillod jeg mig her at yttre, at det var min aldeles bestemte Overbeviisning, at den sidste Deel deraf ikke burde ophøies til Lov; og skjøndt jeg havde mine Betænkkeligheder, og jeg skal ikke nægte, at jeg nu har overveiende Betænkkeligheder — jeg skal senere forklare hvorfor — imod den første Deel, saa skulde jeg dog ikke have Noget imod, at den prøvedes, fordi det ikke er første Gang, at det offentligt er fremsat som en Forbedring, der kunde indtræde i Lovgivningen, at Sagførerne skulde have ubetinget Ret til at møde for Parterne i Forligelsescommissionerne. Imidlertid mener jeg, at det endog uden alle Hensyn til hvad de ærede foregaaende Talere have oplyst, er temmeligt klart, at man dog ikke bør stemme for Lovforslaget ogsaa i dette Punkt, idet nemlig Forligesvæsenet er en Institution, som hidtil har naaet saa heldbringende Resultater. Naar der hidtil har været Regler, som ere fulgte med heldbringende Resultat, saa skal man i det Mindste have Grunde, og gode og afgjørende Grunde, for at der kunde opnaaes noget Godt eller Bedre ved at etablere en anden Regel. Jeg har imidlertid forgæves søgt i den ærede Forslagsstillers Argumentation nogen Grund fra Forligesvæsenets egen Side, fra Sagernes Side og fra Parternes Side i det Hele taget, i Særdeleshed naar man ikke tager saa overordentlig og udelukkende Hensyn til Kjøbenhavns Forligesvæsen, der turde indeholde Opfordring til at indføre en Forandring, hvis Følger man ikke forud kan beregne; jeg siger det med Villie, hvis Følger man ikke forud kan beregne; thi det er vel min Overbeviisning, og en Anskuelse, som ogsaa er antydet af tidligere Talere, at Procuratorer meget ofte virke til og bevirke Forligs Indgaaelse i Sager; og der er altfor mange Grunde, der selv for Sagførerne kunne lede og opfordre dertil; — Forligets heldige Indvirkning er saa indlysende, at den maa gjøre sig gjældende for Enhver, som seer Resultatet i det practiske Liv, og dertil have de ogsaa god Leilighed; — men derfor og uagtet dette tør jeg dog ikke erklaare, at Ophævelsen af Forbud mod Procura-

torers Møde i Forligelsescommissioner, og altsaa det frie Møde, ikke vilde kunne undertiden misbruges og oftere indvirke forstyrrende, og det er i Særdeleshed en Betænkkelighed, der voxer, naar man tager Hensyn ikke blot til Forholdet paa Landet, hvis man skal tage dette aldeles bogstaveligt, men ogsaa i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn. Jeg vil derfor ingenlunde sige, at Sagførerstanden udenfor Kjøbenhavn befinder sig i andre Forhold, end i Kjøbenhavn, med Hensyn til Oplysning, Redelighed og Character; men Forholdet og Stillingen ere dog alligevel meget forskellige. Jeg befrygter meget, at, hvis den første Deel af Forslaget blev Lov, vilde det saa godt som blive nødvendigt i Almindelighed for en Part at føre Sagfører med sig til Commissionen, om ogsaa det blev Tilfældet, at han fremdeles skulde møde personlig; thi han turde oftest ikke udsætte sig for Virkningerne af, at hans Modpart havde en Assistance paa Stedet, som han selv savnede, ikke at tale om den Virkning, som er fremhævet af en anden æret Taler med Hensyn til Forligelsescommissionen selv og dennes Medlemmer. Det, der egentlig er Hovedsagen, og som er Betingelsen for Forligelsescommissionens gode og heldige Virksomhed, det er Parternes Tillid til Mæglerne og navnlig den ubetingede Tillid til dem, at de som retfærdige Mænd ville virke upartisk til det Resultat i Sagen, som fremsætter sig som det billigste og retfærdigste. Det vil ofte være umuligt for Forligelsescommissionerne, saaledes som de hidtil, og jeg troer med meget Held, ere valgte og suigere i Landet, idet de nemlig meest bestaae af anseete næringsdrivende Borgere, at undgaae, at det vil blive hæmmende for deres Virksomhed, naar der er Sagførere tilstede, der, wen at at anvende nogetsomhelst enten fra de juridiske eller fra den moralske Side foræstelig Mittel, dog ere Forligelsescommissairerne overlegne i egentlig juridisk Indsigt og Raisonnement. Og kom man saaledes trøved senere til det Resultat, at et mindre Antal Sager end hidtil vilde blive forligte, saa vilde det være til overmaade megen Skade. — Den Skade, som kommer deraf, at Sager ikke blive forligte, er ingenlunde størst ved Hensyn